Rieslingin viljelyä Rheingaun laaksossa. Taustalla Johannisbergin kylä

Riesling ja luostarit Reinin laaksossa vievät viinivaltakuntaan

30.1.2024 6.30

Lyhyen matkan päässä Frankfurtista sijaitsee Rieslingin viinivaltakunta, josta löytyy ehkä maan ystävällisimmät hymyt. Frankfurt pitää puolensa ja tarjoaa huikeita shoppailu- ja kulttuurielämyksiä.

TEKSTI ja KUVAT: ADRIÁN SOTO

Parisataa vuotta sitten Saksan suuri poika, **Johann Wolfgang von Goethe**, tutustui Rheingaun viinialueeseen. Seisoessaan Johannisbergin linnan kukkulalla hän näki ihanteellista maisemaa. Riesling-viiniköynnökset peittivät koko rinteen vihreänä mattona, ja edessä avautui kilometrin levyinen, hitaasti kohti länttä virtaava Rein-joki.

Maisema on pysynyt ja on hyvin ymmärrettävää, että Rheingaun alueella on ollut merkitystä romantiikka-virtauksen syntyyn. Legendan mukaan juuri täällä Goethe totesi "Elämä on liian lyhyt juoda huonoa viiniä".

Rheingau alueena on noin 50 kilometriä pitkä. Sen pohjoispuolella nousevat Taunus-kukkulat, hedelmällisen laakson rinteet laskeutuvat kohti etelää ja jäävät kukkuloiden ja joen väliin katsoen kohti aurinkoa. Maaperä on mineraalirikasta, aurinkotunteja riittävästi ja kosteus nousee joesta. Kaikki nämä ominaisuudet tarvitaan viininviljelyn onnistumiseen.

Tämän huomasivat myös ranskalaiset munkit, jotka asettuivat laaksoon 900 vuotta sitten. Siltä ajalta on peräisin Eberbachin luostari. Sisterssiläinen veljeskunta omisti elämänsä rukoilemiselle, viininviljelylle ja hienolle arkkitehtuurille. Luostari on rauhan keidas vain parin kilometrin päässä Reinin rannalta. Luostarin romaaninen ja goottilainen tyyli ovat niin puhtaita, että kun elokuvaohjaaja **Jean-Jacques Annaud** päätti filmata Umberto Econ romaanin *Ruusun nimi*, hän valitsi tapahtumapaikaksi juuri Eberbachin luostarin. Näin **Sean Connery** löysi itsensä upeasta keskiajan miljööstä.

Nykyisin luostarissa toimii ravintola ja pieni hotelli. Eberbach eli kultakauttaan noin 300 vuotta sitten. Silloin siellä asui 150 munkkia, ja se työllisti yli 300 maallikkoa. Luostarivierailu päättyy usein rentoihin viininmaistajaisiin.

Eberbach ei ole ainoa luostari Rheingaun alueella. Siellä on myös benediktiinien Eibingenin luostari ja goottilainen Pyhän Ägidiuksen basilika. Luostareita, kirkkoja ja linnoja on melkein joka kukkulalla. Keskiajalla teutoniristiretket eivät olleet suosiossa Rheingaussa, koska paikallinen aatelisto arvosti enemmän viininviljelyä.

Rheingau on yksi Saksan 13 laatuviinin tuotantoalueesta. Laakson vuosituotanto on noin 210 miljoonaa viinilitraa, josta 80 prosenttia on rieslingiä. Alueen huippuhetki on vuosittain heinä-elokuussa, jolloin järjestetään korkeatasoiset juhlaviikot.

- Se on meille myös viinijuhla, koska silloin markkinoille tulevat edellisen vuoden parhaat viinit. Juhlaviikot ovat loistava yhdistelmä hyvää viiniä ja klassista musiikkia, sanoo Rheingaun kulttuuriedustaja **Walter Schönleber**.

Johannisbergin linna on yksi juhlien keskipiste. Nimenomaan tämän linnan tiluksilla on viljelty parasta riesling-rypälettä, mistä saadaan kaikkein arvokkainta viiniä.

Siksi viinipiireissä Johannisberg on melkein rieslingin synonyymi. Toinen linna, missä matkailija voi todella tuntea alueen mukavuuden, on Vollradsin linna. Linnan upealla pihalla toimii ravintola, viinibaari ja kauppa, missä voi tehdä todellisia löytöjä.

- Viiniviljelmien keskellä on patikointireittejä. Kaikki polut on hyvin merkitty, ja reitin varrella on aina paikkoja, missä voi maistella viiniä. Olemme oppineet, että reppuselkäiset eivät ole tyhjätaskuja, Walter Schönleber sanoo.

- Meillä ei tunneta stressiä. Täällä kaikki toimii hitaasti, mutta silti hoituu hyvin, Schönleber jatkaa.

Alueen hulinakeskus on Rheingaun epävirallinen pääkaupunki Rüdesheim am Rhein. Se on noin 10 000 asukkaan kaupunki, jossa on viehättävä keskiaikainen keskusta. Kaupungin satama on niin tärkeä, että melkein kaikki Reinin jokiristeilyt pysähtyvät siellä. Se tarkoittaa, että kaduilla on aina paljon väkeä.

Kaupungin ehkä tunnetuin terassi on Rüdesheimer Schloss, jonka omistajat **Susanne** ja **Heinrich Breuer** palvelevat asiakkaita. Heidän viinitupansa osoitteessa Steingasse 10 on lähes aina täynnä. Perheellä on oma viinitila ja panimo.

- Olemme jo neljäs sukupolvi, joka tuottaa hyvää kuivaa rieslingiä. Ja suomalaiset ovat osoittautuneet hyviksi asiakkaiksi, Susanne sanoo.

Rüdesheimissa kannattaa käydä katsomassa Saksan kansallismonumenttia, Germaniaa, joka seisoo Niederwaldinkukkulalla. Vuodelta 1883 peräisin oleva, 38 metriä korkea monumentti on köysiratamatkan päässä. Se symboloi Saksan imperiumin jälleensyntymistä. Patsaan keskeltä nousee tukeva nainen, jonka oikeassa kädessä on keisarin kruunu ja vasemmassa keisarin miekka. Korkealta kukkulalta on upea näköala yli koko Rheingaun laakson.

Viikonloppu Frankfurtissa: Paikalliset kutsuvat kaupunkiaan Mainhattaniksi, sillä sen halki virtaa Main-joki, jonka pohjoisrannalla kohoaa pilvienpiirtäjien keskittymä New Yorkin tapaan.

Frankfurt on Saksan pankki- ja finanssikeskus, mutta se on myös loistava shoppailukaupunki. Myös kulttuuritarjonta on mittava. Kaupungissa on 28 korkeatasoista museota, kuuluisa ooppera ja teatterielämä on vilkasta.

Paras paikka aloittaa kaupunkivierailu on raatihuoneen aukio, Römerberg. Se on ollut keskiajalta lähtien kaupunkilaisten kokoontumispaikka. Avaran aukion keskellä on oikeudenmukaisuuden lähde, jota koristaa oikeudenjumalattaren patsas. Jumalatar katsoo kohti raatihuonetta, missä päättäjät istuivat. Aukion historialliset rakennukset tuhoutuivat toisen maailmansodan aikana. Nykyiset rakennukset ovat 1980-luvulta, mutta ne on tehty alkuperäisiä 1500-luvun näkymiä kunnioittaen.

Aukion länsilaidalla seisoo raatihuone, jonka toisen kerroksen keisarisalissa voi nähdä muotokuvia Saksojen hallitsijoista keskiajalta vuoteen 1806 asti. Etelälaitaa reunustavat varhaisgoottilainen Alte Nikolaikirchen ja Frankfurtin historiallinen museo.

Vollrads-linna sijatise riesling-viljelysten keskellä

Nuori lenkkeilijä Main-joen varrella. Taustalla Frankfurtin finanssikeskus

Joka viinitarhalla on oma viinimyymälä.

Römerbergin jälkeen voi kävellä kohti pohjoista, ja vastaan tulee Paulskirchenin aukio. Kirkon ympäristö on merkittävä paikka, sillä täällä kokoontui 1848 ensimmäistä kertaa Saksan kansalliskokous. Kirkossa jaetaan myös joka vuosi Frankfurtin kirjamessujen rauhanpalkinto. Aukiolla on pari erittäin mukavaa kahvilaa kuten Stern, missä kannattaa tilata suosittu keskiaikaisen reseptin mukaan tehty Bretzel-rinkeli. Herkku tarjoillaan lämpimänä voin kera.

Ostoskatu Zeil on Saksan Viides avenue

Paulskirchenin aukiolta Neue Kräme -katua pohjoiseen ja parin sadan metrin päässä on leveä kävelykatu Zeil, Frankfurtin tärkein shoppailukeskus. Täällä on Kaufhofin legendaarinen tavaratalo, jonka kattoravintolasta voi ihailla kaupungin pilvenpiirtäjien siluettia ja Zeilin ihmisvirtaa. Aivan Kaufhofin vieressä on uusi huippumoderni tavaratalo MyZeil, jonka edessä muun muassa katutaiteilijat kokoontuvat ja siellä tapahtuu aina.

Saman kadun varrella on muotiliikkeitä kuten Primark, New Yorker, Karstadt ja Peck&Cloppenbug. Parin askeleen päässä Zeilista osoitteessa Rossmark 5 on kosmetiikkakauppa Rossmann. Tämä ketju myy esimerkiksi shampoita, perusrasvoja ja hiusvärejä, joiden hinnat ovat puolet Suomen hinnoista.

Jos lompakko kestää,
aina voi kävellä
huippuputiikkien
Goethestraßelle.
äällä ovat Tiffany,
Prada, Hermes,
Chanel, Versace,
Ferragamo
ja monet muut.

Zeil-katua kohti itää mentäessä hintataso halpenee, ja kohti länttä hinnat nousevat, erikoisesti Goetheplatz-aukion jälkeen kohti vanhaa oopperataloa kuljettaessa. Jos kerran ollaan Zeilin alueella, kannattaa piipahtaa osoitteessa Hasengasse 5, Kleinmarkhalle. Paikalliset rakastavat tätä kauppahallia, ja siitä on tullut kulinaarimekka.

Lounasaikaan hittituote on makkara, ja toinen suosikkiklassikko on Grüne Soße. Kyseessä ei ole tavallinen vihreä kastike, vaan siinä on mukana seitsemän eri yrttiä. Kastike tarjoillaan keitetyn kananmunan ja perunoiden kera. Kauppahallissa on myös lähes *fine dining* -kuppiloita kuten japanilaisia, espanjalaisia, italialaisia ja kreikkalaisia ravintoloita.

Kauppahallin jälkeen kannattaa pysytellä Vanhankaupungin alueella ja pistäytyä vaikkapa goottilaistyylisessä Tuomiokirkossa. Se tunnetaan myös nimellä keisarikirkko, sillä juuri täällä kruunattiin aikoinaan Saksojen hallitsijat. Kirkon rakentaminen alkoi vuonna 825, ja se selvisi vaurioitta toisen maailmansodan melskeissä.

Tuomiokirkon lähellä on modernin taiteen museo, Museum für Moderne Kunst, joka on yksi Frankfurtin kiinnostavimmista taidekohteista osoitteessa Domstrasse 10. Museon kokoelmista löytyy Andy Warholia, Francis Baconia, Thomas Bayrlea ja monia muita taiteen suuria nimiä.

Illalla Sachsenhausen on viehättävä boheemi alue. Täällä on satoja pikku baareja, missä paikallisetkin mielellään käyvät. Kapeilla ja mutkikkailla kaduilla on siiderin ystäville omia kortteleita. Frankfurtin asukkaat rakastavat omaa Apfelweiniaan. Usein kapakassa on yksinkertaiset pitkät penkit ja pöydät, joiden ääressä nautitaan siideriä ja tuhtia iltapalaa. Meteli baareissa on mieletön. Alueella on myös monia paikkoja, joissa meno on rauhallisempaa ja tarjolla hyvää saksalaista olutta.

Risteity Main-joella ja museokilometri

Aamu on paras aika suunnata jokiristeilylle. Laivat lähtevät pohjoisrannan kävelysillalta, ja puolen tunnin risteily maksaa 10,90 euroa. Risteilyllä alavirtaan on mahtavat näkymät kohti pankkien pilvenpiirtäjiä. Ylävirtaan seilatessa näkyvät kaupungin kirkot ja uuden uljaan 200 metriä korkean Euroopan Keskuspankin tuleva päämaja.

Frankfurt vanha kauppahalli on hyvin suosittu

Frankfurtilainen klassikko: vihreä kastike

Kaikista pilvenpiirtäjistä frankfurtilaiset rakastavat eniten pyöreää Main Toweria. Se on 56-kerroksinen ja 218 metriä korkea. Yleisölle avoinna olevassa tornissa voi käydä ilman varausta ihailemassa Frankfurtia kaikista suunnista. Ravintola ja baari sijaitsevat 52. kerroksessa. Main Tower ei ole kuitenkaan Frankfurtin korkein rakennus, vaan naapurissa oleva Commerzbank, jonka huippu kurkottaa 260 metrin korkeuteen.

Lounasaikaan sopii kävellä kohti Main-jokea. Sen varrella on yksi kaupungin suosituimmista ravintoloista, Main Nizza osoitteessa Untermainkai 17. Ravintolalla on upea terassi, ja monipuolinen menu on suhteellisen edullinen. Täällä on mahdollista maistaa herkkua nimeltä Himmel und Erde, taivas ja maa, jossa on mustaa makkaraa, perunasosetta, sipulia ja omenahilloa. Vehnäoluen kanssa nautittu ateria on paikan klassikko.

Lounaan jälkeen voi siirtyä joen etelärannalle. Sodan raunioille on noussut upea museoalue. Kilometrin säteellä on kymmenen tasokasta museota kuten arkkitehtuurimuseo, josta löytyy myös puoli tusinaa suomalaista työtä. Kommunikaatiomuseo, Saksan elokuvamuseo, maailman kulttuurienmuseo ja taidemuseo Städe. Frankfurtin museotarjonta on toiseksi paras heti Berliinin jälkeen.

Städel on yksityinen taidekokoelma, joka kattaa Euroopan kulttuurivirtaukset renessanssista nykypäivään. Museossa on lukuisia mestariteoksia, joukossa muun muassa Rembrand, Vermeer, Il Bosco, Degas, Picasso ja Renoir.

FAKTAT RHEINGAU

Sijainti: Hedelmällinen jokilaakso Reinin varrella, 50 kilometriä Frankfurtista länteen.
Viinintuotanto: Rheingaun alueella on 3125 hehtaaria viiniviljelyksiä. 80 % on Rieslingiä, 12 % Pinot Noiria ja 6 % Müller-Thurgau -lajiketta. Tuotantomäärä on noin 210 miljoonaa litraa vuodessa.
Tärkeimmät nähtävyydet: Eberbachin luostari, Johannisbergin linna, Germania-muistomerkki ja Rüdesheimin kaupunki.
Junamatka: Matka Frankfurtista Rüdesheimiin kestää reilun tunnin. Yhteen suuntaan matka maksaa noin 8 euroa.
Paras aika vierailla: Heinä-elokuu Rheingaun musiikkijuhlien aikaan.

http://www.kulturland-rheingau.de
http://www.kloster-eberbach.de
http://www.abtei-st-hildegard.de
http://www.frankfurt-tourismus.de
http://www.maintower.de
http://www.primus-linie.de
http://www.mainnizza.de

FAKTAT FRANKFURT

Asukasluku: 800 000, Saksan viidenneksi suurin kaupunki Berliinin, Hampurin, Münchenin ja Kölnin jälkeen.
Sijainti: Saksan lounaisosassa. Hessenin osavaltion suurkaupunki.
Miten pääsee: Helsingistä päivittäin 8 lentoa. Frankfurtin lentokenttä on Saksan tärkein, ja sieltä on yhteydet ympäri maailmaa. Juna-asemalta pääsee kaikkialle Saksan kaupunkeihin.
Lentokentältä keskustaan: Lähijunat S8 ja S9 lähtevät terminaalilta 1. Matkalippu yhteen suuntaan maksaa 6,95 euroa. Taksimatka keskustaan maksaa noin 30 euroa. Kaupungissa kertalippu maksaa metrossa, ratikassa ja bussissa 1,60-2,60 euroa.

Frankfurt card: Kaupunkikortilla voi käyttää kaikkia julkisia liikennevälineitä, myös lentokenttäyhteyksiä. Sen lisäksi kortilla saa 50 % alennuksen museoiden ja näyttelyiden sisäänpääsymaksuista. Kortilla saa myös tiettyjä alennuksia ravintoloissa ja tavarataloissa. Yhden päivän kortti maksaa 9,90 € ja kahden päivän kortti 14,50 €.*www.frankfurt-tourismus.de*

PLUSSAT

o Retkimahdollisuudet Main-jokea pitkin esimerkiksi Darmstadtiin, Schwarzwaldiin, Nürnbergiin ja Rheingaun viinintuotantoalueille
o Liikkuminen helppoa ja julkinen liikenne toimii
o Hintataso hieman Suomen hintatasoa edullisempi
o Englantia osataan laajasti

MIINUKSET

o Luottokortit eivät käy joka paikassa.
o Ruoka on välillä tuhtia

Vehnäolut sopii hyvin Frankfurtin-vieriluun

Euroopan keskuspankilla on päämajansa Frankfurtissa

Keskiaikaisen reseptin mukaan tehty maistuva Bretzel-rinkeli

Rheingaun epävirallisessa pääkaupungissa kannatta tutustua Rüdesheimer Shloss-ravintolaan

Johann Worlfgang von Goethen kotimuseo sijaitsee Frankfurtin keskustassa

Römerbergin aukio on Frankfurtin sydän. Täällä sijaitsee myös raatihuone

Finanssikeskuksessa voi käväistä pilvinpiirtäjässä, jonka huippu kohoaa 212 metrin korkeuteen